

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Efterår 2022/Forår 2023
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Oldtidskundskab C
Lærer	Sofie Keibel
Hold	2q

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Forløb 1	Iliaden – om vrede og helte
Forløb 2	Kunst – antik skulptur
Forløb 3	Græsk tragedie: Antigone
Forløb 4	Myter og kærlighed
Forløb 5	Platons Idelære

Forløb 1	Iliaden – om vrede og helte
Indhold	<p>Kernestof: Homers <i>Iliade</i> (Due, Gyldendal):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. sang vv. 1-530 - 3. sang vv. 1-180 og vv. 369-84 - 6. sang vv. 369-502 - 22. Sang v. 90-413 <p>Perspektiverende materiale: Uddrag af filmen <i>Troy</i> af Wolfgang Peterson (2004)</p> <p>Supplerende materiale: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 11-19 & 23-27.</p> <p>Egen forfattet udgave af myten om æblestriden</p>
Omfang	<p>10 moduler á 95 minutter</p> <p>OBS: Forløbet har meget præg af aflysninger og udsættelser som konsekvens af mine sygemeldinger i forbindelse med dødsfald i den nære familie. Dette har uundgåeligt skabt kaos og forvirring som har præget forløbet.</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Igennem forløbet har eleverne dannet overblik over andre aspekter af værket: genretræk ved helteposset, værkets komposition, homeriske stiltræk og forholdet mellem mennesker og guder. Udover de homeriske genretræk søges bl.a. følgende fagbegreber inddraget i analyserne: <i>arete, time, kleos, oikos, polis, do ut des, antropomorfisme</i>, m. fl.</p> <p>Derudover har vi i dette forløb arbejdet ud fra to temaer, nemlig helteideal og vrede. Først og fremmest har vi afdækket begrebet 'helt' i homerisk sammenhæng sammenlignet med elevernes helteopfattelse i dag. Vi har haft særligt fokus på Achilleus, Agamemnon, Hektor og Paris - og på de heltetyper, som de hver især repræsenterer. Achilleus har dog naturligvis været vores gennemgående figur.</p> <p>Foruden undersøgelse af <i>den homeriske helt</i>, har vi løbende undersøgt hvordan vreden som følelse påvirker Achilleus' handlinger og værdisæt igennem værket.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, lærerstyret undervisning, refleksionsøvelser

Forløb 2	Kunst – antik skulptur
Indhold	<p>Kernestof: Følgende skulpturer behandles i undervisningen (Nummer refererer, hvor det er muligt, til skulpturnummeret (ikke sidetal) i Fich m.fl.: Græsk Kunst):</p> <p><u>Græske skulpturer</u></p> <p>Mandeskulpturer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 102. Sounion-kouros - 103. Anavyssos-kouros - 105. Aristodikos - 64. Kritios-drengen - 244. Spydbæreren - 274. Hermes med Dionysos-barnet - 239. Poseidon/Zeus fra Kap Artemision - 310. Bronzestatue af en bokser <p>Kvindeskulpturer</p> <ul style="list-style-type: none"> - 83. Auxerre-koren - 70. Kore fra Akropolismuseet - 197. Karyatide fra Erechteion - 302. Gammel markedskone <p>Skulpturgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> - 312. Pan & Afrodite - 306. Laokoon-gruppen - Døende galler <p><u>Romerske kejserportrætter, romersk klassicisme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Primaporta-statuen, - Augustus velatus - Claudius som Jupiter - Commodus som Herakles <p><u>Perspektiverende, efterantikke skulpturer</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Renæssancen: Michelangelo: David - Barokken: 1) Bernini: David, 2) Bernini: Flodguden Ganges - Nyklassicisme: 1) Thorvaldsen: Jason med det gyldne skind, 2) Thorvaldsen: De tre gratier - Moderne provokunst: 1) Lemmerz: Madonna Grigia, 2) Lemmerz: The undead (Michael Jackson), 3) Nørgaard: Venus spejler spejler Venus <p>Baggrundslitteratur: Susan Woodford: <i>Græsk og romersk kunst</i>, Systime: side 6-22 (delvist formidlet gennem læreroplæg).</p> <p>Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 45-53, s. 129-136, s. 171-176, s. 201-206 og 247-254.</p>

Omfang	7 moduler á 95 minutter Forløbet har delvist været præget af forvirring og aflysninger i forbindelse med sygemeldinger.
Særlige fokuspunkter	Forløbet har haft til formål at sætte eleverne i stand til at beskrive, analysere, stilbestemme, datere og fortolke antikke skulpturer. Der er blevet fokuseret på rundskulpturen i overgangen fra arkaisk til klassisk tid, og så er der analyseret desuden skulpturer fra hellenistisk tid og romersk klassicisme, ligesom vi har perspektiveret til senere perioder: renæssancen, barokken, nyklassicismen og moderne tid. Dermed er det forsøgt at trække lange linjer gennem kunsthistorien og diskutere sammenhæng mellem antikken og eftertiden. Der eksamineres i ukendt skulptur. Det forventes at eleverne på baggrund af forløbet er i stand til at lave en periodemæssig datering og fortolkning på baggrund af skulpturens stiltræk og udtryk.
Væsentligste arbejdsformer	Projektarbejde, elevoplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Forløb 3	Græsk tragedie: <i>Antigone</i>
Indhold	Kernestof: Sofokles: <i>Antigone</i> , hele værket med undtagelse af korsange (oversat af Otto Foss, Hans Reitzels Forlag, 1977/1998) Perspektivmateriale: Et uddrag af filmen <i>Sophie Scholl - de sidste dage</i> , Marc Rothermund (2005) (kapitel 10) Supplerende materiale: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i> , Systime 2013: s. 101-108 (formidlet gennem læreroplæg) og s. 115-116 (parafraseret i egen tekst, men med brug af samme begreber). Eget materiale om myten om Æblestriden.
Omfang	7 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	Introducerende har vi arbejdet med opførelsesforholdene for den græske tragedie, tragediens struktur og generelle genretræk, herunder en let introduktion til Aristoteles' dramateori.

	<p>I dette forløb har elever arbejdet med den græske tragedie <i>Antigone</i> af Sofokles. Vi har fokuseret på tragediens centrale temaer og konflikter såsom individ vs. stat, samvittighed vs. jura, religion vs. politik, magt vs. ret samt civil ulydighed. Til at understøtte analyse og fortolkning har vi anvendt begreberne <i>nomos/fysis</i> og <i>genos/polis</i> for at forstå de værdier, som diskuteres i tragedien. Vi har undersøgt hvordan forskellige værdier hos de forskellige karakterer skaber konflikter og i flere tilfælde umuliggør dialog og forsoning.</p> <p>Vi har arbejdet med begrebet tragisk helt ud fra Aristoteles' definition. Herunder har vi arbejdet med begreberne <i>ate</i>, <i>metabasis</i>, <i>peripeti</i>, <i>anagnorisis</i>, <i>sofrosyne</i>, <i>tragisk faldbøjde</i>, <i>hybris</i> og <i>nemesis</i>.</p> <p>Som perspektivering har eleverne set et uddrag af filmen <i>Sophie Scholl</i>, der behandler beslægtede problemstillinger fra 2. Verdenskrig og tragediens universelle temaer udforskes herigennem.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par/gruppearbejde, læsekreds, elevoplæsning, fælles analyse

Forløb 4	Om myter og metamorfoser
Indhold	<p>Kernestof: Ovid: <i>Forvandlinger</i>, (oversat af Otto Steen Due, Gyldendal, 1989):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. sang vv. 452-556 (Apollo og Dafne) - 3. sang vv. 341-510 (Narcissus og Ekko) - 4. sang vv. 765-803 (Perseus og Medusa) - 6. sang vv. 1-145 (Arachne) - 8. sang vv. 183-235 (Daedalus og Icarus) - 10. sang vv. 243-298 (Pygmalion) <p>Perspektiverende materiale: Dorit Willumsen, <i>Narcissos</i>, 1976</p> <p>Søren Hindsholm: Det moderne menneske lider Ekko og Narcissus' skæbner gennem Tech-giganterne univers, <i>Kristligt Dagblad</i>, 22.07.2022 (boganmeldelse af: Lena Lindgren, Et essay om algoritmer og begær).</p> <p>Baggrundslitteratur: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30 – 38</p> <p>”Ovid og Augusttiden” fra Susanne Høeg; Margit Kill Jørgensen: OVID forvandlingerne (Modtryk, 2019), s. 3-7</p>

	<p>Om Apollons karakteristika i kontrast til Dionysos: https://natmus.dk/museer-og-slotte/nationalmuseet/undervisning-paa-nationalmuseet/undervisningsmaterialer/ungdomsuddannelserne/antiksamlingen/vin-og-kaerlighed-det-graeske-symposion/dionysos-vinens-gud/det-apollinske-og-det-dionysiske/?fbclid=IwAR0zYDbBB8Exz2rhHP9YnFuPiWrRMxsRx-ptDdWjklPzd1aebM5HMHioVX4</p> <p>Om Augustus' forhold til Apollon http://www.annasromguide.dk/personer/guder/apollon.html?fbclid=IwAR0gxE5mccDWRyy07ZtRuO1WO3kLELDuMNqBCPDzpdUOV1pHvxIn9_0gZFo</p>
Omfang	8 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har fået kendskab til en række begreber, som kan åbne op for at analysere og fortolke de antikke myter f.eks. kosmogoni, teogoni, ætiologi (normativ/deskriptiv) og antropomorfisme. Derudover stifter de bekendtskab med den didaktiske gren af eposgenren. Vi har desuden arbejdet med homeriske lignelser og epiteter som i Iliade-forløbet.</p> <p>Eleverne har arbejdet med de forskellige myter på to plan. Første plan (redegørende og analyserende) er at isolere grundmyten i forhold til karakterer, hændelsesforløb, ætiologisk(e) formål og kategorisering. Andet plan (analyserende og fortolkende) er at læse forfatterens litterære præg på myten: eposgenretræk, metamorfoser, forfatterholdning og generelt fortolkning ud fra viden om forfatteren og samtiden.</p> <p>Temaerne i forløbet har været forskellige udlægninger af begærets/kærlighedens/Amors magt over mennesker og guder indenfor hhv. gengældt men ulykkelig kærlighed, kærlighed som en jagt, kærlighed som besættelse og narcissistisk kærlighed.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par/gruppearbejde, læsekreds, elevoplæsning, fælles analyse

Forløb 5	Platons Idélære
Indhold	<p>Kernetekst: Platons Hulebilledet fra Mejer og Tortzen: <i>Kend dig selv, et Platonudvalg</i>, s. 159-170</p> <p>Platons Symposion §21-29 fra Mejer og Tortzen: <i>Kend dig selv, et Platonudvalg</i>, s. 125-143</p> <p>Perspektiverende materiale: Uddrag af <i>The Matrix</i> (1999): https://www.youtube.com/watch?v=zQ1_IbFFbzA (The Pill Scene)</p> <p>Baggrundslitteratur: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 137-138 og s. 146-154</p>
Omfang	6 moduler á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Platons hulebillede dannede grundlag for en undersøgelse af Platon som filosof, hans idélære og det dualistiske verdensbillede. Gennem læsning af Hulebilledet opøvede eleverne evne til at identificere og forklare gennemgående tanker og idéer i Platons filosofi, som blev forfulgt i en analyse af klippet kendt som ”The pill scene” fra filmen <i>The Matrix</i>.</p> <p>Pga. aflysninger i forbindelse med Sofies sygdommelding i starten af året, var der et begrænset antal lektioner at gøre godt med i dette sidste forløb. Derfor blev læsningen af Symposion begrænset til Sokrates’ <i>elenchos</i> i §21 og Sokrates og Diotimas tale i §22-29. Det er sket på bekostning af de andre taler og arbejdet med værkets rammefortælling. Heri arbejdede vi med Sokrates opfattelse af Eros som en drivkraft, som driver os til at se skønhed, og hvordan skønhed for ham kan forstås på et konkret og et abstrakt plan.</p> <p>Undervejs i forløbet har vi anvendt begreberne <i>doxa overfor episteme, fænomenernes overfor ideernes verden, aporia, elenchos, majeutik og pæderasti</i>. Vi har talt om atheniensernes opfattelse Sokrates og konsekvenserne heraf.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, lærerstyret undervisning